

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Правління Національного банку України
“Про затвердження Правил подання звітності про активні операції”**

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв’язати шляхом державного регулювання

Відповідно до вимог Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії” (далі – Закон про фінансові послуги), що вводиться в дію з 01 січня 2024 року, Національний банк України (далі – Національний банк) у межах реалізації державної політики з питань національної безпеки України в економічній сфері та сприянні реалізації державних програм у сфері надання фінансових послуг у визначеному Законом про фінансові послуги та нормативно-правовими актами Національного банку порядку веде Кредитний реєстр Національного банку (далі – Кредитний реєстр).

На сьогодні порядок функціонування Кредитного реєстру регулюється Положенням про Кредитний реєстр Національного банку України, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 04 травня 2018 року № 50 (зі змінами).

Порядок подання до Національного банку інформації про кредитні операції банку визначено вимогами розділу V Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 13 листопада 2018 року № 120 (зі змінами).

Наразі інформація до Кредитного реєстру надається банками та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб. Інформація з Кредитного реєстру надається Національним банком на запит банків та використовується ними для оцінки кредитного ризику фактичних та потенційних позичальників.

Відповідно до вимог Закону про фінансові послуги з 01 січня 2024 року значно розширюється перелік інформації, що надається до Кредитного реєстру, та доповнюється перелік респондентів, зобов’язаних надавати таку інформацію до Національного банку.

Пунктом 30 розділу VII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про фінансові послуги до дня введення в дію цього Закону Національному банку рекомендовано привести свої нормативно-правові акти у відповідність із Законом про фінансові послуги та забезпечити прийняття нормативно-правових актів, потрібних для його реалізації.

Для врегулювання зазначеного питання та виконання вимог Закону про фінансові послуги, керуючись статтями 7, 15, 56, 67 Закону України “Про Національний банк України”, статтею 69 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, статтями 16, 21 Закону про фінансові послуги, статтею 32 Закону України “Про кредитні спілки”, Національний банк розробив проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Правил подання звітності про активні операції” (далі – регуляторний акт).



ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України



V/31-0012/124297

від 20.10.2023 17:39

Регуляторний акт визначає перелік звітності про активні операції, що подаватиметься респондентами до Національного банку, і використовуватиметься для здійснення Національним банком ефективного нагляду за діяльністю респондентів. Так, інформація про кредитні операції, що подаватиметься в складі звітності про активні операції, є основою для наповнення Кредитного реєстру та в подальшому поширення інформації з Кредитного реєстру. Крім зазначеного, у регуляторному акті передбачено надання респондентами інформації про інші активні операції.

Суб'єктами, на яких поширюється дія регуляторного акта, є такі респонденти:

банки України,

фінансові компанії, що мають право надавати хоча б одну з фінансових послуг, передбачених пунктами 1–4 частини першої статті 29 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії” (далі – фінансова компанія), кредитні спілки.

Питання, яке пропонується розв’язати шляхом державного регулювання, у разі його не вирішення, справляє негативний вплив на діяльність вищезазначених респондентів та незадовільне управління ними кредитним ризиком.

II. Визначення цілей державного регулювання

Регуляторний акт розроблено з метою виконання вимог Закону про фінансові послуги, для забезпечення виконання Національним банком наглядової функції за діяльністю респондентів.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей, наведення аргументів щодо переваг обраного способу

Альтернативних способів досягнення встановлених цілей немає, так як на виконання вимог Закону про фінансові послуги Національний банк повинен забезпечити прийняття відповідних нормативно-правових актів.

IV. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв’язання проблеми, і відповідні заходи

Регуляторний акт визначає загальні вимоги до формування звітності про активні операції, порядок її підписання та подання до Національного банку.

Відповідно до вимог регуляторного акта звітність про активні операції, що подається до Національного банку, включає інформацію про операції за видами фінансових послуг, визначеними пунктами 2, 4–6 частини першої статті 4 Закону про фінансові послуги, операції з цінними паперами, дебіторською заборгованістю, похідними фінансовими інструментами (деривативами) та операції з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, а



ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України



V/31-0012/124297

від 20.10.2023 17:39

також інформацію про боржника та осіб, пов'язаних з боржником та активною операцією.

Регуляторним актом встановлено вимоги до формування звітності про активні операції, які складаються з:

- 1) наборів даних;
- 2) реквізитів звітності про активні операції (далі – реквізити);
- 3) довідників та їх значень, що використовуються, для складання звітності про активні операції.

Регуляторний акт містить п'ять додатків:

- 1) додаток 1 “Перелік наборів даних, що подаються у складі звітності про активні операції”;
- 2) додаток 2 “Перелік реквізитів, що подаються банками”;
- 3) додаток 3 “Перелік реквізитів, що подаються кредитними спілками”;
- 4) додаток 4 “Перелік реквізитів, що подаються фінансовими компаніями”;
- 5) додаток 5 “Перелік довідників, що використовуються для формування звітності про активні операції”.

Відповідно до вимог регуляторного акта звітність про активні операції подається до Національного банку у форматі JSON та має відповідати формалізованому опису, визначеному в JSON-схемі.

Передбачено, що на звітність про активні операції, що подається банками, накладається електронний підпис Національного банку. На звітність про активні операції, що подається фінансовими компаніями та кредитними спілками, накладається кваліфікований електронний підпис або удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Регуляторним актом визначено, що респондент подає до Національного банку звітність про активні операції, якщо загальна сума зобов'язань (сукупний обсяг боргу) боржника дорівнює 50 тисяч гривень і більше (або еквівалент цієї суми в іноземній валюті за офіційним курсом Національного банку, установленим на перший робочий день місяця, наступного за звітним), і в подальшому подається до повного припинення зобов'язань за цим боржником (пориг подання звітності про активні операції може змінюватися Національним банком).

Відповідно до вимог регуляторного акта звітність про активні операції подається не пізніше 15 робочого дня місяця, наступного за звітним. Також передбачено внесення змін до звітності про активні операції в разі виявлення помилок у звітності Національним банком або респондентом після 15 робочого дня місяця, наступного за звітним. Виправлена звітність у такому разі подається респондентом на підставі отриманого дозволу Національного банку впродовж трьох робочих днів із дня надання такого дозволу, але не пізніше передостаннього робочого дня місяця, наступного за звітним.

Ступінь ефективності цього регуляторного акта оцінюватиметься за результатами аналізу отриманої звітності про активні операції від респондентів.



ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України



V/31-0012/124297

від 20.10.2023 17:39

V. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта є обов'язковими для виконання всіма респондентами.

Ризик як негативного, так і позитивного впливу зовнішніх чинників на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється головним чином змінами в законодавчих актах України.

Впровадження вимог такого регуляторного акта не потребує додаткових витрат Державного бюджету України та додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень.

Для респондентів у зв'язку з потребою приведення своєї діяльності у відповідність до вимог регуляторного акта очікуються додаткові витрати на розроблення/доопрацювання програмного забезпечення для складання та подання звітності про активні операції до Національного банку.

Державний контроль і нагляд за дотриманням вимог положень запропонованого регуляторного акта забезпечуватимуться структурними підрозділами Національного банку, що здійснюють регулятивні та наглядові функції за діяльністю респондентів, а також іншими підрозділами, відповідальними за встановлення вимог до складання та подання звітності респондентами.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття акта

Основним позитивним результатом дії регуляторного акта є здійснення Національним банком ефективного нагляду за діяльністю респондентів та ефективне управління респондентами кредитним ризиком.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта для респондентів не очікується.

Звітність про активні операції, що запроваджується регулятивним актом, є деталізованою, повною, прозорою, відповідає найкращій міжнародній та європейській практиці (стандартам) щодо нагляду, потреб регулятора та користувачів такої звітності.

Ураховуючи специфіку запропонованого регуляторного акта, обчислення розмірів позитивних та можливих негативних наслідків його прийняття не вбачається за можливе.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта діють без визначення кінцевого строку, починаючи з дня набрання ним чинності.

VIII. Визначення показників результативності акта

Вимоги регуляторного акта після його запровадження поширюватимуться на таких респондентів: банки, фінансові компанії, кредитні спілки.

Показники результативності регуляторного акта:



ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України



В/31-0012/124297

від 20.10.2023 17:39

- 1) кількість суб'єктів, на яких поширюватиметься дія акта.
Станом на 01.10.2023 в Україні зареєстровано 64 банки, 143 кредитні спілки, 578 фінансових компаній;
- 2) кількість реквізитів, що подаватимуться респондентами до Національного банку:
 - усього 545, з яких:
 - банками – 270 реквізитів;
 - кредитними спілками – 123 реквізити;
 - фінансовими компаніями – 152 реквізити.

ІХ. Визначення заходів, з допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності акта

Відповідно до статей 3, 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів у порядку, визначеному Методикою відстеження результативності регуляторного акта Національного банку України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14 квітня 2004 року № 471 (зі змінами).

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснене до дня набрання чинності цим актом шляхом збору зауважень та пропозицій респондентів у встановлений термін та їх аналізу. Виявлені Національним банком за результатами розгляду одержаних зауважень та пропозицій неврегульовані та проблемні питання урегулюватимуться шляхом унесення до проекту регуляторного акта відповідних змін.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься не пізніше двох років із дня набрання чинності цим актом.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься один раз на кожні три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься на підставі систематизації та опрацювання інформації, яка надходитиме до Національного банку від учасників ринку фінансових послуг, органів державної влади та місцевого самоврядування, контролюючих органів.

Голова
Національного банку України

Андрій ПИШНИЙ



ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Пишний Андрій Григорович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000
Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України



V/31-0012/124297
від 20.10.2023 17:39